

denne sidste Regel ikke var saa heldig, som ønskeligt kunde være, idet Amtsfattiggassen betaler, medens det er Sognekommunerne, der skønne, om vedkommende er fattig og derfor skal have Betalingen udrædet for sig eller ikke. Naar Sognekommunen ikke selv skal betale noget, mente man i det andet Ting, at der maaske kunde være en Tilbøjelighed til, at Skønnet alt for ofte gik det offentlige imod, og at det blev noget forskelligt i de forskellige Kommuner. Man ønskede derfor i Folketinget paa dette Omraade at faa en lignende Regel indført, som man ogsaa har paa Omraaderne med Hensyn til de aands svage, nemlig at Sognekommunerne tage Del i Omkostningerne. Der er derfor efter Folketingets Opfordring i § 2 indført den Regel, at for Landets Vedkommende skal Betalingen ydes dels af Sognekommunen, dels af Amtsfattiggassen, men saaledes, at Opholdskommunen i Overensstemmelse med Reglen i Fattigloven kan faa en Part refunderet af Forsørgelseskommunen. Dette gaar Lovforslagets § 2 ud paa, og den har vundet Støtte i det andet Ting. Jeg er ikke blind for, at der godt kan siges noget til Fordel for den bestaaende Ordning, som er den, at Opholdskommunen betaler for Købstædernes Vedkommende, og Amtsfattiggasserne for Landets Vedkommende. Der kan navnlig siges det, at naar en Familie overhovedet har døvstumme Børn, har den ofte mere end eet, og det kan derfor falde lidt haardt paa en enkelt Kommune, hvorimod det ikke mærkes saa meget, naar det er Amtsfattiggassen, der betaler. Jeg tror imidlertid, at naar det fordeles paa den Maade, at Staten i Virkeligheden betaler det meste, at de 300 Kr. der er Tale om, skulle fordeles, saaledes at Amtsfattiggassen tager Part deri, og den øvrige Part fordeles dels paa Opholdskommunen, dels paa Forsørgelseskommunen, hvis de ikke falde sammen, saa bliver det en saa rimelig Fordeling, og desuden en Fordeling, som man i andre Sager er vant til, at man maa haabe, at Befolkningen vil finde sig tilfreds dermed. Jeg har derfor sluttet mig til Folketingets Ønske paa dette Omraade, og det er det, som Paragraffen gaar ud paa. Jeg skal tillade mig at anbefale Forslaget, til dette høje Tings Velville.

Goos: Jeg tror, at man fra alle Sider og særlig i den Kreds af Mænd og Kvinder, der interessere sig for eller have Interesse i Døvstummeundervisningen, er

den højtærede Minister meget taknemmelig for dette Forslag til Lov om Foranstaltninger til døvstummes Undervisning, og det betegner efter alle de Mænds og Kvinders Mening, jeg har haft Lejlighed til at samtale med derom, et virkeligt og betydeligt Fremskridt. Det forholder sig, som ogsaa den højtærede Minister bemærkede, saaledes, at det ovejende Antal af døvstumme Børn, som oplæres ved Statens Foranstaltning, befinde sig i Fredericia-Institut. Der er der en Forskole for alle Børn, som senere fordeles til de forskellige Skoler. Dernæst er der $\frac{2}{3}$ af de egentlig døvstumme Børn, som oplæres dér til Konfirmationsalderen eller til Afslutningsalderen, altsaa $\frac{2}{3}$ af alle egentlig døvstumme, som overhovedet oplæres af Staten. Som Følge deraf er Fredericia-Institut naaet til et Elevantal af henved 200. Dette er for meget for *een* Mand, der skal bære Ansvaret for disses Undervisning, der vel at mærke ogsaa indeholder deres Opdragelse under de ganske særlig vanskelige Forhold, som de døvstummes hele Naturel lægger i Vejen. At *een* Mand skal kunne have Ansvaret og virkelig opfylde det fyldestgørende for sig selv og andre, er en næsten uoverkommelig Opgave. Uoverkommelig har den ganske vist ikke vist sig at være for den Mand, der nu fra 1ste April fra-træder, fordi han var udrustet med saa ganske særegne Egenskaber, et saadant Maal af Energi og Dygtighed, at det er lykkedes ham paa forsvarlig Maade at løse Opgaven; men man kan ikke forudsætte, at saadanne aldeles personlige Egenskaber altid ville være til Stede; man bør ikke forudsætte det, man bør ikke paalægge den, der nu maatte blive ansat, et saadant Ansvar, et Ansvar, han i hvert Tilfælde vanskelig kunde fyldestgøre uden at stille Krav til sig selv, der vilde være nedbrydende for hans sjælelige og legemlige Helbred. En Begrænsning af Ansvaret vil indtræde, naar den Foranstaltning iværksættes, der nu indeholdes i Lovforslagets § 1 om, at en Del af Fredericia Institut udskilles som særlig Skole med sin særlige Forstander. Det bliver omtrent $\frac{1}{3}$ af de egentlig døvstumme, der oplæres ved Fredericia Institut, som ville gaa over i den særlige Skole. Tilbage, under *én* Forstanders Ansvar bliver ganske vist mere end det, man egentlig kunde ønske, idet han baade faar Ansvaret for en Afdeling omtrent lig med den udsondrede i Antallet af døvstumme Børn, der blive oplærte til deres Afslutningsalder, og Ansvaret for Forskolen. Det er imidlertid ikke